

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Evelyn Liivamägi
Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 17.02.2026 nr 5-3 /788-1

Meie 05.03.2026 nr 2.2.-1/26/17-2

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) menetluses on Rahandusministeeriumi taotlus uuringus „Mootorsõidukimaksu leevendusmeetmete sihtgrupi määratlemine puude ja töövõime andmete alusel“ isikuandmete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud teie taotlusega, palun taotlust täiendada vastavalt alljärgnevale:

1. Uuringus ühendatakse viiest erinevast andmekogust pärinevad isikuandmed isikukoodi abil. Taotluse punkti 10 kohaselt kogutud andmeid ei pseudonümiseerita ega anonümiseerita, st kogu uuringu andmetöötlus viiakse läbi isikustatud andmetega. Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lg 1 näeb ette, et isikuandmeid võib andmesubjekti nõusolekuta teadus- või ajaloouuringu või riikliku statistika vajadusteks töödelda eelkõige pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul. Antud juhul jääb arusaamatuks, mis põhjusel töödeldakse uuringus andmeid isikustatult, mitte nt pseudonüümilt. Pseudonüümimine või muu sarnast kaitset pakkuv vahend on esmane ja üks lihtsamini kasutatav kaitsemeede isikuandmete töötlemise turvalisuse tagamiseks ja andmesubjekti privaatsuse riive vähendamiseks. Eriti oluline on võimalike kaitsemeetmete rakendamine eriliiki isikuandmete töötlemisel, mis oma olemuse tõttu eeldavad suuremat kaitset. Uuringus kasutatavad isikuandmed liigituvad eriliiki isikuandmete hulka, kuivõrd võimaldavad saada teavet isiku tervises seisundi kohta. Andmed on võimalik koodivõtit jagades pseudonüümida juba andmekogust andmete väljavõtul ning enne andmete edastamist ja sidumist. Kuid igal juhul on pseudonüümimine vms meede asjakohane ja vajalik pärast andmekogude andmete liitmist nende uuringu eesmärkidel analüüsimiseks. Seega palun uuringu andmetöötlusprotsess ja rakendatavad kaitsemeetmed põhjalikult läbi mõelda ning taotluses kirjeldada (vt lisaks p 3). Kui vastutav töötleja leiab, et täiendavate meetmete rakendamine ei ole siiski vajalik, palun otsust põhjendada.
2. Taotluse punkti 9 kohaselt töödeldakse uuringus rohkem, kui 300 000 inimese andmeid, sh eriliiki andmeid. Isikuandmete kaitse üldmääruse¹ (IKÜM) art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmarke arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhindangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub füüsiliste isiklike aspektide süstemaatiline ja ulatuslik hindamine, mis põhineb automaatsel isikuandmete töötlemisel, sealhulgas profiilianalüüsil, ja millel põhinevad otsused, millel on füüsilise isiku jaoks õiguslikud tagajärjed või mis

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

samaväärselt mõjutavad oluliselt füüsilist isikut, samuti ka eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine. Inspektsiooni koostatud isikuandmete töötleja üldjuhendis² on selgitatud, mis on süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlus. Samuti on toodud näiteid suure ohu kohta. Juhendis on viidatud suunistele³, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut. Palun esitada andmekaitsealane mõjuhinnang või kui seda ei ole koostatud või ei koostata, siis palun seda otsust põhjendada, arvestades isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 35 sätestatuga.

3. Täiendavalt kirja punktis 1 toodud märkusele palun kogu andmetöötlusprotsess ja uuringu meetodika täpsemalt lahti kirjutada. Taotlusest ei selgu kuidas isikuandmete töötlemine on kavandatud. Kas esmalt liidetakse kõik andmestikud ning seejärel välistatakse valimist nende isikute andmed, kes ei kuulu sihtgruppi, nt puudega isikud, kellele või kelle lähedasele ei ole maksuteadet väljastatud. Või moodustatakse lõppvalim enne andmete sidumist mingite kriteeriumite põhjal või kasutatakse muud meetodikat. Milliseid kaitsemeetmeid kasutatakse andmeanalüüsi läbiviimisel, jne.
4. Taotluse punkti 11 kohaselt andmesubjekte individuaalselt nende isikuandmete töötlemisest ei teavitata. Isikuandmete kaitse üldmääruse üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjekte isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12 – 14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlusest. Üldmäärus küll kehtestab ka andmesubjektide teavitamata jätmise alused, kuid neid saab rakendada pigem erandlikel asjaoludel. Antud uuringu taotluses ei nähtu selliseid erandlikke asjaolusid, mis takistavad isikute teavitamist. Individuaalne teavitamine ei ole alati põhjendatud. Kuid teavitada on võimalik üldiselt läbi (sotsiaal)meedia, ministeeriumi või asutuse kodulehe vms viisil, avaldades konkreetse uuringu andmekaitsetingimused. Kui leiate, et ka üldine andmesubjektide teavitamine võimalikuks ei osutu, palun seda otsust põhjendada.

Palun esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **13.03.2026** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning täpsustused taotlusvormile sisse viia. **Muudatused palun algtekstist eristada.** Vastus palun saata aadressil info@aki.ee.

Tähtajaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib AKI vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel

² [Isikuandmete töötleja üldjuhend | Andmekaitse Inspektsioon](#)

³ [Artikli 29 töörihm. Suunised, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut ja selle kindlaksmääramist, kas isikuandmete töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt suur oht“ vastavalt määrusele \(EL\) 2016/679](#)